

Եթե կրակը մեծ չէ, և դեռ հրդեհ չի բռնկվել.

- Փորձեք հանգցնել այն ջրով, հողով, թաց հագուստով/կտորով, մատղաշ ծառերի ոչ չոր ճյուղերի կապոցով
- Թույլ մի տվեք, որ կրակը տարածվի դեպի ծառերի բներն ու սաղարթները

Եթե կրակը տարածվում է, և դուք անզոր եք այն հանգցնել.

- Պաշտպանվեք կրակից՝ հնարավորության դեպքում ծածկվելով խոնավ կտորով
- Հեռացեք հրդեհի ճանապարհից՝ ֆայելով դրա ուղղությունից շեղակի, քամու ուղղությամբ՝ դեպի մոտակա ջրավազան կամ համեմատաբար դատարկ տարածքներ՝ վարած արտեր, քարաբլուրի ժայռեր, ավտոճանապարհ և այլն
- Ամիջապես զանգահարեք 911 կամ տեղեկացրեք մոտակա բնակավայրի անտառատնտեսություն/հրշեջ ծառայություն

Դիզայն՝ Լիլիթ Հարությունյան | Deem Communications

Եվրոպական հարկազանցման եւ զարգացման գործառնականություն (ԵՀԳԳ) Արեւելեան երկրների սեւաստեղծ օրենսդրության կրթական եւ գիտականության (ԲԼԵԳ) և զարգացման եւ կրթության կրթության միջոցառումների ծրագիր

www.enpi-fleg.org

Ծրագրից նրբամասնավորում է Արևելյան զարգացման օրենսդրություն (ԱՀԳ) կողմից Արևելյան զարգացման համագործակցության (ԱՀԳ) միջոցներով և կրթությանը և զարգացմանը բանի կողմից՝ Մոլդովյան համալսարանի կողմից (WWF) և Մոլդովյան պատկանության միջազգային միության կողմից համագործակցությամբ:

ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ
ՀՐԴԵՀՆԵՐԻ
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

Անտառային հրդեհների միջինում 80-90%-ի առաջացման պատճառը մարդկային գործոնն է: Հրդեհ կարող է բռնկվել ինչպես անտառային տարածքում անփութության, այնպես էլ հարակից գյուղատնտեսական հանդակներում չոր խոտի և խոզանի այրումների հետևանքով:

Հրդեհի հետևանքով.

- Նվազում է մարդկանց համար անփոխարինելի օդի՝ թթվածնով հարստացումը
- Ոչնչանում են կենդանիներ և բույսեր, վնասվում է նրանց բնակավայրը
- Այրվում է անտառում կուտակված բնափայտը
- Հաճախ լինում են մարդկային զոհեր

Ինչպես են առաջանում անտառային հրդեհները
 Անտառային հրդեհները հիմնականում առաջանում են ամռանը՝ չոր եղանակային, մասնավորապես երաշտի պայմաններում, հետևյալ գործոնների ազդեցության ներքո՝

Բնական գործոններ

- կայծակի հարված
- տորֆով հարուստ հողատարածքի ինքնայրում/ինքնաբռնկում
- ջերմաստիճանի կտրուկ բարձրացում և տեղումների երկարաժամկետ բացակայություն

Մարդկային գործոններ

- օրգանական մնացորդների, արոտավայրերի կամ խոզանի այրում
- սխալ վայրում վառած կամ չմարած խարույկ
- անփութորեն նետված լուցկի կամ ծխախոտի գլանակ
- սարքավորման սխալ օգտագործում և այլ պատճառներ

ՀԻՇՆՔ

Հնձած արտերի, խոտհարքների և արոտավայրերի այրումը ոչ միայն վտանգավոր է հարակից անտառների, այլև օգտակար չէ հողի համար և կարող է ազդել հետագա բերքատվության վրա. կրակը նվազեցնում է հողի խոնավությունը, վատթարացնում է հողի օրգանական կազմը և քայքայում է հողում պարունակվող օգտակար նյութերը:

Ինչպես կարելի է խուսափել հրդեհից

Հրդեհներից շատ դեպքերում կարելի է խուսափել՝ հետևելով այս պարզ կանոններին

Ուշադիր եղեք անտառում վառված ծխախոտի և լուցկու նկատմամբ. նետերուց առաջ կտորեք այն և հավաստիացեք, որ հանգչել ու սառչել է

Առանց անհրաժեշտության խարույկ մի վառեք. հնարավորության դեպքում հողում խարույկի համար նվազեցնե՛րվ կրակի տարածման վտանգը

Խարույկը մարեք ջրով կամ հողով. տարածքը լե՛նուց առաջ հավաստիացե՛ք, որ անուկի բոլոր կտորները՝ նույնիսկ ամենափոքրը, մարել են

Չե՛րձ մնացեք անտառային և հարակից տարածքներում օրգանական մնացորդների, տերևների և չոր խոտի այրումից

ՀԻՇՆՔ
 ՀՀ օրենքով արգելվում է կենցաղային և արտադրական աղբի, խոզանի և տերևների այրումը:
Օրենքը խախտելու դեպքում սահմանված է պատիժ՝ նախազգուշացումից մինչև տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով: